

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԽՍԲԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

0095, ՀՀ, Երևան, Մ.Բաղրամյան պող. 19, +374 11 51 32 05,

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՊԵՏԱԿԱՆ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ
ՄՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ Վ. ՎԱՐԴԱՆՅԱՆԻՆ

Պարոն Վարդանյան,

Ինչպես գիտեք, 2025թ. նոյեմբերի 21-ին Պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նիստում՝ հիմք ընդունելով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 100-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, մինչև երկու ամսով հետաձգվեց «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՌԿԱ ՔԱՂԲԱՆՏԱՐԿՅԱԼՆԵՐԻ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԽԱԽՏՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» (կողմ՝ Խ-1190-14.11.2025-ՊԻ-013/0) ԱԺ «Հայաստան» խմբակցության հեղինակած Ազգային ժողովի հայտարարության նախագծի քննարկումը:

Կից ներկայացնում եմ այս նախագծի լրամշակված տարբերակը, որը արդյունք է նախագծի վերաբերյալ կազմակերպված լուսմների, ինչպես նաև հանրությունից ստացված առաջարկությունների քննարկման:

Խնդրում եմ լրամշակված նախագիծը դնել քննարկման հանձնաժողովի առաջիկա նիստում:

Հիմնական զեկուցող

Է. Վարդանյան

19.01.2026թ.

Լրամշակված նախագիծ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՌԿԱ ՔԱՂԲԱՆՏԱՐԿՅԱԼՆԵՐԻ ԵՎ
ՆՐԱՆՑ ԽԱԽՏՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրվող ժողովրդավարության հետընթացը, որի բաղկացուցիչ մասն են կազմում խոսքի, խղճի, հավաքների ազատությունների կոպիտ ոտնահարումները, ՋԼՄ-ների հանդեպ ճնշումները, շինծու քրեական գործերը քաղաքական այլ հայացքներ ունեցող գործիչների եւ քաղաքացիների նկատմամբ, ընտրովի արդարադատությունը, կոռուպցիայի ահագնացող մակարդակը, դրսևորվում է նաև աննախադեպ թվով քաղաքական բանտարկյալների առկայությամբ:

Իշխանությունը վերածվել է քաղաքական հետապնդումների, հալածանքների եւ հաշվեհարդարի բացահայտ գործիքի: Իշխող վարչախմբի գործողություններն ուղղված են երկրում վախի մթնոլորտ սերմանելուն, իշխանությունն ամեն գնով պահելուն, որոնք հանգեցնելու են իրավական պետության հիմքերի խաթարմանն ու սահմանադրականության վերջնական տապալմանը:

Շարունակվող բռնաճնշումների արդյունքում ձերբակալվել են, կալանավորվել, տնային կալանքի են ենթարկվել եւ/կամ անարդար դատավճիռներով դատապարտվել են՝

- Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին ներկայացնող արքեպիսկոպոսներ, հոգևոր սպասավորներ եւ ծառայողներ,

- Հայրենիքի պաշտպանության գործում իրենց կյանքը նվիրաբերած զինծառայողների ընտանիքների անդամներ եւ/կամ հարազատներ,

- Ընդդիմադիր քաղաքական կուսակցությունների ղեկավար մարմինների եւ երիտասարդական միությունների անդամներ քաղաքական եւ քաղաքացիական գործունեություն իրականացնող եւ/կամ իշխանություններին քննադատող անձինք,

- Հասարակական եւ բարեգործական գործունեություն իրականացնող անձինք,

- Հայաստանի Հանրապետության եւ Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովների պատգամավորներ,

- Համայնքի ղեկավարներ, ավագանիներ եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցներ:

Ազատությունից զրկված վերը նշված բազմաթիվ քաղաքացիները, համաձայն ԵԽԽՎ 2012թ. թիվ 1900 բանաձեռով սահմանված չափանիշների, ամբողջությամբ համապատասխանում են քաղբանտարկյալի կարգավիճակին:

Այսպես, համաձայն վերոնշյալ բանաձեռի՝ քաղբանտարկյալի կարգավիճակը փաստվում է երբ՝

- Կալանավորումն իրականացվել է Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի եւ նրա արձանագրություններում արտացոլված հիմնարար երաշխիքների, մասնավորապես՝ մտքի, խղճի եւ կրոնի ազատության, արտահայտվելու եւ տեղեկատվության ազատության, հավաքների եւ միավորումների ազատության երաշխիքներից որեւէ մեկի խախտմամբ:

- Ազատությունից զրկումը իրականացվել է բացառապես քաղաքական դրդապատճառով, խտրականորեն՝ համեմատած այլ անձանց հետ, ակնհայտ անարդար ընթացակարգերի գործադրմամբ եւ/կամ կալանավորման ժամկետը կամ պայմանները անհամաչափ են ենթադրյալ արարքին:

Ելնելով վերոգրյալից՝ աներկբա արձանագրում ենք, որ ՀՀ բազմաթիվ քաղաքացիներ, անմեղության կանխավարկածի բացահայտ ոտնահարման պայմաններում, զրկվել են ազատությունից կամ հետապնդվում են ոչ թե հանցանքի, այլ իրենց գաղափարների, խոսքի եւ դիրքորոշման համար, որոնց առնչությամբ առկա են խտրական եւ տարբերակված մոտեցումներ,:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը, լրջագույն մտահոգություն արտահայտելով Հայաստանի Հանրապետությունում ավտորիտարիզմի կտրուկ աճի եւ երկրում սահմանադրական, քաղաքական եւ մարդու իրավունքների լիակատար ճգնաժամի հեռանկարի կապակցությամբ, վերահաստատելով այս եւ այլ քաղաքական հետապնդումների առնչությամբ տրվող գնահատականները, հավատարիմ մնալով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների առջեւ ստանձնած առաքելությանը եւ Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած միջազգային

պարտավորություններին, առաջնորդվելով ԵԽԽՎ վեհաժողովի հաստատումներով, որը ներառում է քաղաքանտարկյալներին անհապաղ ազատարձակելու պարտադիր կոչ՝

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը

- արձանագրում է, որ քաղաքական հետապնդումներ իրականացնելու նպատակով դատական եւ իրավապահ համակարգերի օգտագործումը հակասում են ՀՀ ստանձնած միջազգային, այդ թվում՝ որպես Եվրոպայի Խորհրդի անդամ պետության պարտավորություններին,

- փաստում է, որ տեղի ունեցողն անմիջականորեն հրահրվում, ուղղորդվում եւ համակարգվում է երկրի բարձրագույն իշխանության ներկայացուցիչների կողմից, ինչը խարխլում է երկրի սահմանադրականության հիմքերը, քայքայում է հանրային վստահությունը, խեղում է արդարադատության համակարգը եւ կազմաքանդում է իրավական պետության հիմքերը, որոնք ինքնին մարդու եւ պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործություններ են,

- իր լիակատար համերաշխությունն է հայտնում բոլոր քաղաքանտարկյալներին, քաղհալածյալներին եւ նրանց ընտանիքներին,

- պահանջում է դատարանների անկախության ապահովում, ընդդիմադիր գործիչների նկատմամբ իրականացվող հետապնդումների դադարեցում, բոլոր քաղաքանտարկյալների ազատ արձակում,

- հրավիրում է Եվրոպական միության, Եվրոպայի խորհրդի, ԵԱՀԿ-ի, ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների գերագույն հանձնակատարի, միջազգային իրավապաշտպան կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված բոլոր դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ուշադրությունը տեղի ունեցող բացահայտ հակաժողովրդավարական եւ հակաիրավական գործընթացների վրա՝ ակնկալելով հստակ գնահատականներ Հայաստանի Հանրապետության իշխանությունների կողմից իշխանության ճյուղերի միջեւ հավասարակշռման եւ փոխզույգման մեխանիզմների խաթարման եւ քաղաքական զանգվածային բռնաճնշումների առնչությամբ,

- պահանջում է Մարդու իրավունքների պաշտպանից հստակ գնահատականներ Հայաստանի Հանրապետության իշխանությունների կողմից քաղաքական հետապնդումների առնչությամբ, ինչպես նաեւ ակնկալում է կոնկրետ քայլեր քաղաքական հալածյալների իրավունքների պաշտպանության ուղղությամբ,

- վերահաստատում է Հայաստանի Հանրապետության հանձնառությունը՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան իրականացնել քաղաքատարկյալների իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանությունը: